

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۱/۲۶

پوهاند بشیر احمد زکریا
ترجمه: رحمت آریا

بی طرفی دائمی افغانستان رساله تحقیقی

قسمت دوم

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

نقشه سوئزرلند

Note: The cover page image and the map of Afghanistan and ethnical map of Switzerland are borrowed from Google.com. Thanks Google.

یادداشت : تصویر جلد کتاب، نقشه افغانستان و نقشه اتنیکی کشور سوئزرلند از گوگل دات کام عاریه شده اند. تشکر گوگل.

فصل اول

پیش فرضیه ها:

«آیا افغانستان شانس آن را دارد تا در آینده در آسیا، مانند سوئزرلند در اروپا، ملت دایماً بی طرف گردد؟» باید بخاطر داشته باشیم که آنچه را که سوئزرلند منحصت نماینده تمام ملل کوچک ساخت " بی طرفی دائمی" بود که در سال ۱۸۱۵م در کانگرس وینا زمانی به آن نایل شد که اروپای آشوبناک و پرهرج و مرج این کشور را محاصره کرده بود و تحت تهدید جنگها قرار داشت، این تقریباً همان حالتی است که امروز آسیا به آن روبروست.

تعریف مصطلحات:

قبل از مدخل به مبحث «بی طرفی دائمی» افغانستان، که مانند سوئزرلند در آسیا گردد، نخست باید اصطلاحاتی را تعریف کنیم که در این مبحث بکار میرود.

"کشور بی طرف دائمی: کشور مستقلی است، که به اساس یک معاهده بین المللی و امضاء شده از طرف قدرتهای عمده، متعهد میگردد تا در تمام جنگ ها علیه دول متحارب منحصت یک کشور بی طرف باقی بماند و حق دفاع از خود را از طریق نیروی نظامی ملی خود و یا از طریق ملیشهای نظامی خود داشته باشد، مشروط به آن که اگر هر نوع حمله بر حریم سرحدی آن از خارج از کشور بوقوع بپیوندد.

د پانوی شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

مثال: بی طرفی سویتزرلند یگانه نمونه کشور بی طرفی دائمی است که طی دوصد سال از بوتۀ آزمون زمان مؤفقا نه بدر آمده است.

کشور بی طرف: به هر آن کشور مستقلی اطلاق میگردد که خود را در برابر دولت و یا دول متحارب، در برابر هر نوع جنگ جاری و یا جنگی که میان دو کشور و یا چندین کشور «مانند جنگ جهانی دوم» به وقوع می پیوندد بی طرف اعلان نماید. مثال: بی طرفی افغانستان و غیر منسلک بودن افغانستان بین سالهای ۱۹۱۹ - ۱۹۷۸م؛ افغانستان در سه جنگ میان هند و پاکستان، طی جنگ اول و جنگ دوم جهانی بی طرف باقی ماند. حقوق ووجایب نیروی بی طرف در قسمتهای مواد ۵^[1] و ۱۳^[2] کنوانسیون سال ۱۹۰۷ هاگ تعریف شده اند.

بی طرف بودن و سیاست خارجی بیطرف: زمانبست که یک کشور اعلان می کند که بی طرف باقی می ماند و قصد دارد در آینده در جنگهای محتمل الوقوع بیطرف باقی بماند. این نوع کشور حق درگیر شدن در جنگ را در صورتی دارد که اگر یک مملکت درگیر در جنگ دیگر بالایش حمله کند. سویدن طی جنگ دوم جهانی سیاست بیطرفی را اختیار کرده بود و بعد از جنگ به همین سیاست ادامه داد.

سیاست غیر متحارب یا سیاست غیر منسلک: این نوع دولت یا دول مجبور نیستند بیطرف باقی بمانند، ولی قصد دارند که غیر مداخلت گر بمانند و به کدام ائتلاف نظامی نه پیوندد. مثال: افغانستان: بعد از جنگ دوم جهانی عضو نهضت عدم انسلاک بود.

اکثریت مردم زمانیکه اصطلاح «بیطرفی دائمی» را می شنوند تنها و تنها راجع به سویتزرلند فکر می کنند. لیکن از لحاظ تاریخی از سالهای ۱۵۰۰م به بعد کشور های بوده اند که بیطرفی خود را اعلان نموده اند ولی باز هم از طرف یکی از نیرو های متحارب مورد تاخت و تاز قرار گرفته اند.

طور مثال بلجیم **Belgium**: در سال ۱۸۳۱ م در بین مردم خود و با توجه به بی میلی و اکراه نزدیک ترین همسایه خود هالند مذاکراتی را آغاز کرد، سرانجام اکثریت نیرو های اروپایی در سال ۱۸۳۹م بیطرفی بلجیم را بخاطر توازن قواء در منطقه که خیلی ها به منفعت شان بود ضمانت کردند. در جنگ های فرانکو - پروس Franco-Prussian طی سال های ۱۸۷۰ - ۱۸۷۱م، کنفرانس لندن در سال ۱۸۳۹م مانع آزمندیها و جاه طلبی های بیسمارک شد زیرا تنها برتانیه نیروی بازدارنده بود که از بی طرفی دائمی بلجیم دفاع کرد.^[3] متأسفانه طی جنگ دوم جهانی بود که تانکهای پنزر نازیها Nazi Panzer tanks در سال ۱۹۴۰م علی الرغم رسیدن نیرو های مؤتلفه به کمک بلجیمیها، بلجیم را طی هجده روز مورد تاخت و تاز قرار دادند. علت ناکامی را اساساً باید به گردن قوتهای ائتلاف انداخت، زیرا نیرو های مؤتلفه در برابر لشکر خیلی مجهز موتوریزه غول آسای هیتلر **Hitler** فاقد نیروی بازدارنده توانمند بودند.

آستریا Austria: در آخرین روز های جنگ دوم جهانی از طرف قوت های متحده: اتحاد شوروی، برتانیه، ایالات متحده آمریکا و فرانسه اشغال شد. قوتهای متحده بعد از مذاکرات پر درد سر چندین ساله، احساس کردند که خروج از مملکت «مردم متحد آستریا» با داشتن حکومت منتخب خود شان، برایشان خیلی سودمندتر است نسبت به اینکه شمال تحت سیطره اتحاد شوروی و جنوب تحت سیطره نیرو های سه گانه متحده قرار گیرد. هر چهار نیرو، بی طرفی دائمی آستریا را تحت پیمان دولت آستریا منعقدۀ سال ۱۹۵۵م امضاء نمودند. از آنزمان تا کنون آستریا برخوردار از استقلال، صلح و امنیت بوده و بر مبنای آن، بار دیگر فرهنگ غنامند تاریخی و اقتصاد نیرومند خود را به دست آورده است.

لاوس Laos: علی الرغم مذاکرات نیرومند بوسیله دیپلوماتهای متجرب، قبل از آغاز بحث جدی پیرامون بی طرفی، مؤفق نه شد. پروفیسر الف. ک. کورنین **Professor A. K. Cronin** متخصص شهیر جهان در امور بی طرفی دولتی **state neutrality** نکته مهمی را در این باره ذکر کرده است « لاوس داستان پندآگین تله دام

¹ - The Hague Convention 1907. Article V - Convention Concerning the Rights & Duties

of neutral Powers in naval war. Avalon Project of Yale Law School on Laws of War. The Hague 1899 & 1907 Conventions.

² - Ditto. The Hague Convention 1907. Article XIII -

³ - Crankshaw, Edward. Bismark (London: Macmillan Papermac.ed., 1982), 248-248

بیطرف ساختن یک حوزه شبه جزیره ای است که از لحاظ جغرافیوی نامناسب و به تله انداختن آن در جنگ داخلی و همسایه است.» در فصل بعدی ما لیست «هفت شرط تیوری بیطرفی دائمی **Seven Conditions of the Theory of Permanent Neutrality**» پروفیسر الف. ک. کورنین^[4] را ارائه خواهیم کرد.^[5]

ترکمنستان Turkmenistan: جمهوریت توتالیتیر یا استبدادی از بقایای اتحاد شوروی سابق، بعد از اعلان استقلال خود در سال ۱۹۹۱م به مجمع عمومی سازمان ملل متحد درخواست کرد تا قطعنامه را مبنی بر به رسمیت شناختن بیطرفی دائمی ترکمنستان تصویب نماید. جالب اینجاست که قطعنامه پیشنهادی ترکمنستان به حمایت و تعهد نیرو های عمده بشمول فدراسیون روسیه، ایالات متحده امریکا، ایران، پاکستان و ترکیه بدون ضمانت اجرایی به تصویب رسید. این قطعنامه ضمانت عملی یا اجرایی را به علت نبود پشتیبانی شورای امنیت سازمان ملل متحد که متشکل از اعضای دائمی آن شوری یعنی فدراسیون روسیه، چین، انگلستان، ایالات متحده امریکا و فرانسه است، نداشت. از زمان ایجاد طرحی به نام سازمان بنام ملل متحد یعنی از ۲۴ اکتوبر سال ۱۹۴۵م مجمع عمومی سازمان ملل متحد هزاران مصوبه را تصویب نموده که در آرشیف های عظیم سازمان ملل متحد، بدون قابلیت عملی، در زیر گرد های خاک بصورت بی جان افتیده اند.

پایان قسمت دوم

[جهت مطالعه قسمت اول مقاله، لطفاً اینجا کلیک کنید.](#)

⁴ - Sustaining Security: Rethinking American Security Strategy, Eds. Jeremi Suri & Benjamin Valentino. Tobin Project. Oxford University Press. 2016.

⁵ - Ditto. Cronin, A.K. Neutralization as a Sustainable Approach to Afghanistan. Chapter Xiii. Pp. 349-83.